

ULUSAL YETERLİLİK

15UY0217-3

ARAÇ YÜKLEME OPERATÖRÜ

SEVİYE 3

REVİZYON NO:00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2015

ÖNSÖZ

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 03 Ocak 2014 tarihinde imzalan işbirliği protokolü ile görevlendirilen Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM) tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 29/07/2015 tarih ve 2015/35 sayılı kararı ile onaylanarak Ulusal Yeterlilik Çerçevesine (UYÇ) yerleştirilmesine karar verilmiştir.

Yeterliliğin hazırlanması, görüş bildirilmesi, incelenmesi ve doğrulanmasında katkı sağlayan kişi, kurum ve kuruluşlara görüş ve katkıları için teşekkür eder, yararlanabilecek tüm tarafların bilgisine sunarız.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler aşağıdaki unsurları içermektedir;

- a)Yeterliliğin adı ve seviyesi,
- b)Yeterliliğin amacı,
- c)Yeterliliğe kaynak teşkil eden meslek standardı, meslek standardı birimleri/görevleri veya yeterlilik birimleri,
- ç)Yeterlilik sınavına giriş için aranan şartlar,
- d)Yeterlilik birimleri bazında öğrenme çıktıları ve başarımlar ölçütleri,
- e)Yeterliliğin kazanılmasında uygulanacak ölçme, değerlendirme ve değerlendirici ölçütleri
- f)Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi, yenilenme şartları, belge sahibinin gözetimine ilişkin şartlar,
- g)Yeterliliği geliştiren kurum/kuruluş ve doğrulayan Sektör Komitesi.

Ulusal yeterlilikler ulusal meslek standartları ve/veya uluslararası meslek standartları esas alınarak oluşturulur.

Ulusal yeterlilikler;

- Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları,
- Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları,
- Kuruma yetkilendirme ön başvurusunda bulunmuş kuruluşlar,
- Ulusal meslek standardı hazırlamış kuruluşlar,
- Meslek kuruluşları ile bunların müşterek çalışmasıyla oluşturulur.

15UY0217-3 ARAÇ YÜKLEME OPERATÖRÜ ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	ARAÇ YÜKLEME OPERATÖRÜ
2	REFERANS KODU	15UY0217-3
3	SEVİYE	3
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 4323
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	29/07/2015
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
8	AMAÇ	<p>Bu ulusal yeterliliğin amacı Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) mesleğinin eğitim almış ve nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, • Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, • Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
14UMS0449-3 Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
Araç Yükleme Operatörünün (Seviye 3); Trafik Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen sürücü belgesine sahip olması gerekmektedir.		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
15UY0217-3 / A1: İSG, Çevre ve Kalite		
15UY0217-3/ A2: İş Organizasyonu, Elleçleme İşlemleri ve Dokümantasyon		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Adayın yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterlilik birimlerinin tamamından başarılı olması gereklidir.		

12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
<p>Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları şartı vardır. Adaylar yeterlilikte yer alan zorunlu yeterlilik birimleri için hazırlanmış sınavlara girer.</p> <p>Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.</p> <p>Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyorsa olması gerekmektedir.</p>		
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi 5 yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	<p>Belge geçerlilik süresi içerisinde adaylar gözetime tabi tutulur. Adayın performansı belge aldığı tarihten itibaren 2. yıl ile 3. yıl arasında sınav ve belgelendirme kuruluşunun belirleyeceği gözetim yöntemi ile değerlendirilir.</p> <p>Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya gözetimi belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle yapılamayan belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır. Belgesinin askıda olma nedeni ortadan kalkan belge sahiplerinin belgelerinin geçerliliği geçerlilik süresi sonuna kadar devam eder.</p>
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	<p>Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur;</p> <p>a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2 yıl çalıştığına dair resmi kayıt,</p> <p>b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama (performans) sınavı değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.</p>
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	29/07/2015 – 2015/35

15UY0217-3 / A1 İSG, ÇEVRE GÜVENLİĞİ ve KALİTE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İSG, Çevre Güvenliği ve Kalite
2	REFERANS KODU	15UY0217-3 / A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	29/07/2015
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	14UMS0449-3 Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p>Öğrenme Çıktısı 1: İSG ve çevre güvenliği ile ilgili riskleri tanıır. Başarım Ölçütleri: 1.1 Çalışma sahasındaki operasyonel riskleri açıklar. 1.2 Risklere göre çalışmanın durdurulması gereken durumları tanımlar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: İSG önlemlerini açıklar. Başarım Ölçütleri: 2.1 Çalışma sahasının ve operasyonun özelliklerine göre İSG önlemlerini sıralar. 2.2 Operasyona ve yüke uygun kişisel koruyucu donanımları neler olduğunu açıklar. 2.3 Çalışma sahalarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerinin anlamlarını bilir. 2.4 Çalışma sahalarındaki uyarı levhalarını, trafik işaret ve işaretçilerinin yönlendirmelerini açıklar. 2.5 Ekip elemanlarının emniyetli olarak gemiye çıkarılması usullerini tarif eder.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 3: Tehlikeli yüklerin türlerini ve temel özelliklerini tanıır. Başarım Ölçütleri: 3.1 Tehlikeli yük sınıflandırmasını belirtir. 3.2 Tehlikeli yük etiketlerinin ve işaretlerinin anlamlarını açıklar. 3.3 IMDG kodlu ve IMO etiketli özel işlem gerektiren konteyner/yükleri tanımlar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 4: Çalışma sahasında ve elleçleme operasyonlarında çevre güvenliği önlemlerinin alınmasını destekler. Başarım Ölçütleri: 4.1 Çalışma sahasındaki çevre kirliliği riski taşıyan durumları açıklar. 4.2 Çevre güvenliği risklerine karşı alınacak uygun önlemleri sıralar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 5: Verimlilik ve kalite gereklerini açıklar. Başarım Ölçütleri: 5.1 Müşteri geribildirim, talep ve şikâyetleri hakkında yapılacak işlemleri sıralar. 5.2 Verimli çalışma unsurlarını sıralar.</p>

Öğrenme Çıktısı 6: Acil durum prosedürlerini belirtir.	
Başarım Ölçütleri:	
6.1 İş kazası durumlarında yapılacak işlemleri sıralar.	
6.2 İlk yardım öncesi temel ve acil önlemleri tarif eder.	
6.3 Acil durumda yapılacak işlemleri sıralar.	
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
8 a) Teorik Sınav	
(T1): A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik değerlendirme için adaylara en az 20 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde test sınavı uygulanır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60’ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.	
8 b) Performansa Dayalı Sınav	
Bu birime yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri diğer birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda söz konusu beceri ve yetkinlik ifadelerinin ölçme ve değerlendirmesi yapılacaktır.	
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar	
Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.	
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)
	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ
	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI
	29/07/2015 – 2015/35

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler
Eğitim İçeriği:

1. 4857 Sayılı İş Kanunu
2. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve mesleği ile ilgili Mevzuatı
3. İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler
4. Risk değerlendirmesi ve yönetimi
5. Çevre duyarlılığı ve çevre koruma
6. Acil durum plan ve talimatları
7. Tehlikeli yükler ve onlarla çalışma
8. Genel kişisel korunma, kişisel korucu malzemeler ve ilk yardım
9. Genel güvenlik kuralları

EK A1-2: Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tablo

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çalışma sahaları, posta ve iş makineleri, gemiler ve yüklerden kaynaklanabilecek olası riskleri tanımlar.	A.2 A.4	1.1	T1
BG.2	İş kazası riski veya kazanın gerçekleşmesi, çalışma alanının kısıtlanması, hava koşulları, personelin iş emniyetine aykırı davranışlar gibi beklenmeyen durumlarda yapılacak işlemleri sıralar.	A.2 A.4	1.2	T1
BG.3	Elleçleme sahalarının, operasyonun ve yüklerin özelliklerine göre, muhtemel liman İSG risklerine karşı uygun önlemleri belirtir.	A.1 A.5.8	2.1	T1
BG.4	İş esnasında sahaya, operasyona ve yüke uygun kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımları listeler.	A.3	2.2	T1
BG.5	Çalışma sahalarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerini tanımlar.	C.2.5 3.3.20	2.3	T1
BG.6	Çalışma sahalarında ve operasyon alanındaki uyarı levhalarını, emniyet şeritlerini trafik işaretlerini ve trafik yönlendirmelerini sıralar.	C.2.4 3.3.20	2.4	T1
BG.7	Posta elemanlarının gemiye çıkarılması için uygulanan usulleri açıklar.	C.2.2	2.5	T1
BG.8	Tehlikeli yükleri IMDG kod sınıflamasına göre tanımlar.	A.5.4 3.3.15	3.1	T1
BG.9	Tehlikeli yüklere ilişkin kodlama sistemine göre tanımlama etiketlerini ve özel yük talimatlarını okumayı bilir.	A.5.4 3.3.15	3.2	T1
BG.10	IMDG kod sınıflamasına giren ve IMO etiketli konteyner/yüklere yapılacak özel işlemleri sıralar.	A.5.4 3.3.15	3.3	T1
BG.11	Gemiden, yükten ve operasyondan kaynaklı çevre kirliliğine sebep olabilecek olası nedenleri tanımlar.	A.8.1	4.1	T1
BG.12	Çalışma alanı, gemiler ve yüklerden kaynaklanabilecek risklere karşı alınacak çevre güvenliğine uygun önlemleri sıralar.	A.8.2	4.2	T1
BG.13	Elleçleme süreçlerinde müşteri ilişkileri kapsamında müşteri geribildirim, talep ve şikâyetlerinin neden ve sonuçlarını sıralar.	3.3.14	5.1	T1
BG.14	Müşteri geribildirim, talep ve şikâyetlerinin çözüm yöntemlerini açıklar.	3.3.14	5.1	T1
BG.15	Çalışma sahası ve iş sürecinde verimli çalışma unsurlarını sıralar.	3.3.10	5.2	T1
BG.16	İş kazası durumunda İSG kurallarına göre yapılacak işlemleri sıralar.	A6	6.1	T1
BG.17	Kazanın ve çalışma alanının durumuna göre, ilkyardım kuralları ve önlemlerini tanımlar.	A.7.3	6.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.18	Tehlikeli yüklerden kaynaklanan özel durumlar dahil olmak üzere; yangın, afet, saldırı, patlama, su baskını, kaza vb. acil durumlara karşı, yapılacak işlemleri belirtir.	A.7.1 A.7.2	6.3	T1

**15UY0217-3 / A2 İŞ ORGANİZASYONU, ELLEÇLEME İŞLEMLERİ VE
DOKÜMANTASYON YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Organizasyonu, Elleçleme İşlemleri ve Dokümantasyon
2	REFERANS KODU	15UY0217-3 / A2
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	29/07/2015
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	14UMS0449-3 Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p>Öğrenme Çıktısı 1: İş başlama ve tamamlama usullerini uygular. Başarım Ölçütleri: 1.1 Vardiya alma ve verme ile iş emri, iş listesi, iş bilgisi alma usullerini tanımlar. 1.2 Operasyona başlayabilmek için gerekli belgeleri temin usullerini sıralar. 1.3 Planlanan tahmil-tahliye uygulamalarındaki iş planı değişikliklerini belirler.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Saha ve yük kontrolünü yapar. Başarım Ölçütleri: 2.1 Yükün özelliğine ve kargo planındaki durumuna göre ekip ve ekipmanın uygun konumunu belirler. 2.2 İstif alanında; istif ve elleçleme düzenlemelerini tanımlar. 2.3 Yükün çözülmesi / bağlanması için uygun yöntem ile aparat / malzemeyi belirler. 2.4 Tahmil-tahliye listelerindeki plaka/prefiks numaralarını kontrol eder. 2.5 Hasar tespit, bildirim ve giderme usullerini belirtir. 2.6 İlgili yerlere iletilecek yüke ilişkin bilgileri tanımlar. 2.7 El terminalini ve telsizi kullanır.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 3: Operasyondaki elleçleme işlemlerini verilen plana uygun yürütür. Başarım Ölçütleri: 3.1 Kargo planları ile ilgili işlemleri açıklar. 3.2 Genel kargo yük çeşitlerine göre, yük özelliklerini açıklar. 3.3 Shifting yapılmış/yapılacak araçlara ilişkin elleçleme hareketlerini yapar. 3.4 Feribot/Ro-Ro/Lo-Lo gemileri tahmil / tahliye süreçlerini yürütür. 3.5 Araçların yükleme alanına yerleşimi için, alan değerlendirmesini gerçekleştirir.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 4: Elleçleme işlemlerini değerlendirir. Başarım Ölçütleri: 4.1 Operasyonun planlara uygun olarak yürütülmesini sağlar. 4.2 Ekibin ve mevcut ekipmanların operasyondaki yeterliliğini ve alınacak önlemleri sıralar.</p>

Öğrenme Çıktısı 5: Operasyon kayıt, rapor ve belgelerini tutar.**Başarım Ölçütleri:**

- 5.1 Yük ve elleçlemede kullanılan ekip ile araç/ekipman bilgilerinin kayıt işlemlerini açıklar.
5.2 Elleçleme sürecine ilişkin puantajların gemi bazında dosyalama, onay ve teslim işlemlerini sıralar.

Öğrenme Çıktısı 6: İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma önlemlerini takip eder.**Başarım Ölçütleri:**

- 6.1 Güvenli çalışma ve kişisel güvenlik yöntemlerini talimatlar doğrultusunda uygular.
6.2 Tehlike ve risklere karşı alınacak önlemleri zamanında ve eksiksiz uygular.
6.3 Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME**8 a) Teorik Sınav**

(T1): A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik değerlendirme için adaylara en az 20 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde test sınavı uygulanır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A 2-2) ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

(P1) A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2 - 2'de yer alan "Beceri ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	29/07/2015 – 2015/35

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler
Eğitim İçeriği:

1. Operasyon Çeşitleri;
2. Saha ve Yük kontrolleri
3. Liman ve gemi çeşitleri ve deniz ticaretindeki önemi
4. İş organizasyonu
5. Yük çeşitleri, elleçleme ekipmanları ve işlevleri
6. Operasyon birimleri, akış şemaları ve çalışma esasları

EK A2-2: Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tablo

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG .1	Vardiya alma ve verme ile iş emri, iş listesi, iş bilgisi alma usullerini operasyon süreçlerine göre tanımlar.	B1 B2 B4	1.1	T1
BG.2	Gemi acentesinden alınmış olan kargo planı, çeki listesi, tahliye, yer değiştirme (shifting), yükleme, özel işlem gerektiren yükler için olan listeleri ve temin kaynaklarını sıralar.	C.1.1	1.2	T1
BG.3	Planlanan tahmil-tahliye uygulamalarındaki iş planı değişikliklerini tanımlar.	C.1.2 C.1.3 C.1.4	1.3	T1
BG.4	Ekip için tanımlanmış operasyon sahasında; yer/ambar/güverte planı bilgisine göre işaretçi/istifçi/yanaştırıcı/rampa elemanların uygun konumlarını belirtir.	C.2.2	2.1	T1
BG.5	Operasyonun özelliğine göre kullanılacak iş makinesinin güvenli yerleşimini tarif eder.	C.2.2 D.1.2	2.1	T1
BG.6	Bir istif alanında; yükün teknik özelliği, gideceği liman, acentesi, firması ve hattı, boyutları, tonajı, ihracat-ithalat durumu ile saha dolu-boş durumuna göre yapılması gereken istif ve elleçleme düzenlemelerini açıklar.	C.1.2 C.1.3 C.1.4	2.2	T1
BG.7	Yükün, kargo planına göre, doğru yerden çözülüp çözülmediğini veya yükün doğru aparat, malzeme ve yöntemle bağlanıp bağlanmadığını belirler.	D.1.6 D.1.10	2.3	T1
BG.8	Yük, saha ve ambar için hasar tespit ve giderme usullerini tanımlar.	C.3.2	2.5	T1
BG.9	Postada çalışan personel arasında, yüke ilişkin bildirilecek ve talep edilecek bilgileri ifade eder.	B.2.1 B.2.2	2.6	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.10	Araç /genel kargo yüklemeinde, yükleme sonunda gemi yetkilisinden alınacak final kargo planı onay işlemlerini tanımlar.	C.1	3.1	T1
BG.11	Genel kargo sınıflaması kapsamındaki (proje yükleri dâhil) yükleri ve çeşitlerini sıralar.	3.3.10/11	3.2	T1
BG.12	Genel kargo yüklerin elleçlenmesinde kullanılan ekipmanları ve aparatları sıralar.	3.3.10/11	3.2	T1
BG.13	Feribot/Ro-Ro/Lo-Lo tipi gemilerin elleçleme operasyonları açısından özelliklerini açıklar.	D1	3.4	T1
BG.14	Elleçlenecek yükün vın/şase/plaka/cdm numaralarını ve diğer tanımlayıcı bilgilerini, verilen elleçleme planlaması ile karşılaştırarak planlara uygunluğunu belirler.	C.1.2 C.1.3 3.3.14	4.1	T1
BG.15	Elleçleme akışındaki, olası aksaklıkları ve operasyonun devamı için gerekli müdahaleleri tanımlar.	D.2.1 3.3.14	4.1	T1
BG.16	Verilen yük ve operasyon bilgilerine göre; ekibin elleçleme sürecindeki verimli çalışma usullerini belirtir	3.3.14	4.2	T1
BG.17	Operasyondaki mevcut ekipmanın yeterliliğini verimli çalışma bakımından tanımlar.	3.3.14	4.2	T1
BG.18	Elleçlemede kullanılan ekipman, iletişim cihazlarına dair kayıtlar ile iş makinelerinin çalışma saatleri ve duruşlarına dair bilgi ve kayıtları ve doldurma usullerini sıralar.	B.6.1	5.1	T1
BG.19	Elleçleme sonunda, kaydedilen yük, posta ve ekipman puantajları ve ilgili tüm belgelerin, her elleçleme operasyonu veya gemi adı ve sefer numarasına göre tasniflenmesi işlemlerini, dosyalanması ve ilgili birime teslimine dair işlemleri sıralar.	B.6.2	5.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1 ¹	İş esnasında sahaya, operasyona ve yüke uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.	A3	6.1	P1
*BY.2 ¹	Çalışma sahalarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerine ve uyarı levhalarına uygun hareket eder.	C.2.5 3.3.20	6.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.3 ¹	Çalışma sahalarında ve operasyon alanındaki emniyetli çalışma için kullanılan emniyet şeritlerine, trafik işaretlerine ve trafik yönlendirmelerine uyar.	C.2.4 3.3.20	6.1	P1
*BY.4 ¹	Tehlikeli yüklere ilişkin kodlama sistemine göre tanımlama etiketlerini ve özel yük talimatlarını okur.	A.5.4 3.3.15	6.2	P1
*BY.5 ¹	İş kazası durumunda İSG yönetmeliği dâhilinde iş kazaları ve acil durum talimatlarına uygun bildirimde bulunur.	A6	6.2	P1
*BY.6 ¹	Çalışma alanı, gemiler ve yüklerden kaynaklanabilecek risklere karşı alınacak çevre güvenliği önlemlerini uygular.	A.8.2	6.3	P1
BY.7	Ekip için tanımlanmış operasyon sahasında; yer/ambar/güverte planı bilgisine göre yükün ve işaretçi/istifçi/yanastırıcı/rampa elemanların uygun konumlarını kontrol eder.	C.2.2 D.1.1	2.1	P1
BY.8	Verilen bir grup yük ve taşıyıcısının listesindeki (tahmil-tahliye listeleri) plaka/prefiks numaraları ve etiket bilgilerinden birbirini tutmayanları tespit eder.	D1	2.4	P1
BY.9	Operasyon sırasında el terminalini ve gerektiğinde telsizi kullanır.	B.4.2 3.3.6	2.7	P1
*BY.10	Gemi kargo planı/stowage planlarını okur.	C1	3.1	P1
BY.11	Elleçlemede yapılacaksa araç shifting hareketlerini gerçekleştirir.	3.3.3	3.3	P1
BY.12	Gemi tahmil ve tahliye süreçlerini, gemideki araç sürücülerinin gemiye giriş-çıkış hareketlerini, alanda çalışıyorsa gemi puantörü ile, gemide ise alan puantörü ile gerçekleştirir.	D1	3.4	P1
BY.13	Araç yükleme alanına yerleşim için, gemi yükleme alanının durumuna göre kalan alanın yüke (miktar olarak) uygunluğunun tespitini yaparak, istif alanının yük alma kapasitesini tespit eder.	3.3.7	3.5	P1
*BY.14	Elleçlenecek yükün vın/şase/plaka/cdm numaralarını ve diğer tanımlayıcı bilgilerini, verilen elleçleme planlaması ile karşılaştırarak operasyonun planlara uygun olarak devamını sağlar.	C.1.2 C.1.3 3.3.14	4.1	P1

(* Performans sınavında başarılmaması zorunlu kritik adımlar.

(¹) Performansa dayalı sınav esnasında senaryolar üzerinden sorular sorularak da aday ölçülebilir. Bu durumda, aday verdiği sözlü cevaplar üzerinden değerlendirilir.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

15UY0217-3/ A1: İSG, Çevre ve Kalite

15UY0217-3/ A2: İş Organizasyonu, Elleçleme İşlemleri ve Dokümantasyon

EK 2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ÇEKİCİ: Dizel makine gücü ile arkasına takılı dorseyi çekerek yer değiştirmesini sağlayan aracı,

DORSE: Çekiciye takılan, yük taşımak üzere özel imal edilmiş üstü açık taşıyıcıyı,

ELLEÇLEME: Yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme ve yığma işlemlerini,

IMDG KODU: Deniz Yoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu,

IMO (INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION): Uluslararası Denizcilik Örgütünü,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik tehlikesine karşı korunmak için kişilerce giyinmek veya taşınmak amacıyla tasarlanmış herhangi bir cihaz, alet ya da malzemeyi,

KONTEYNER: Uluslararası Standart Örgütünce (ISO) kabul edilen tip ve ölçülere uygun her türlü deniz kara ve hava taşıtları ile taşınabilen, devamlı kullanmaya imkân verebilecek şekilde hususi ve dayanıklı olan, bir veya birden fazla nakil vasıtalarına aktarılmasında, yükleme – boşaltma kolaylığı sağlayan, özel tertibatı bulunan taşıma kaplarını,

OPERASYON SAHASI: Yayaların erişimine kısmen veya tamamen kapalı olan, yük elleçleme ve teknik işlere ayrılmış liman/terminal bölümünü,

OPERATÖR: İş makinelerini kullanan ehliyetli ve vasıflı elemanı,

PUANTÖR: Her yük kalemini veya konteyneri, belirli bir yere (örneğin CFS depo bölmesi, konteyner doldurma kapısı, vinç altı, saha interchange bölmesi) girip çıkarken kontrol etme, sayma, sınıflandırma, kaydetme işlerinden sorumlu kişiyi,

RAMAK KALA BİLDİRİMİ: Operasyon alanlarında, personelin gözlemlediği çeşitli İSG riski ve tehlike olasılıklarını bildirme durumu veya işlemini,

RAMPA: Gemi ile iskele arasına yükün denize dökülmesini önlemek için çekilen örtüyü veya çekici/dorsenin taşıyıcı araç ve konteyner içine giriş-çıkışını sağlayan donanımı,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RO-RO GEMİSİ: Tekerlekli (motorlu veya motorsuz) yük taşıyan nakliye araçları ile kargo taşıyan gemi türünü,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek, zarar veya hasar verme potansiyelini,

TERMİNAL ÇEKİCİSİ (TERMİNAL TRAKTÖR (TT)): Dizel makine gücü ile arkasına takılı dorseyi çekerek yer değiştirmesini sağlayan liman sahaları içinde sürülen aracı,

TERMİNAL: İşletmenin denetim ve gözetimi altında bulunan çalışma sahalarını (rıhtım, iskele, CFS, geçici depolama yerleri ve açık arazi gibi),

VİN/ŞASE/PLAKA/CDM NUMARALARI: Araç veya yükün tanım/anılma numarasını ifade eder.

EK 3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Dikey ilerleme

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) ilerleyen süreçlerde alt kademe operasyon yöneticisi, Operatör Şefi ve Yeterlilik sınavında başarılı olduğu takdirde Liman Terminal Şefi (Seviye 3) olarak görev alabilmektedirler.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendiricilerin aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gerekmektedir:

- Araç yükleme operasyonu konularında eğitim veren kurumlardaki öğretmen/öğretim üyesi/ öğretim görevlilerinden en az 3 yıllık deneyime sahip kişiler,
- Limancılık sektöründe ilgili birimlerde yönetim ve uzmanlık pozisyonlarında 3 yıl görev yapmış kişiler,

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili uluslar arası/ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme ve ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.